

(דף קל"ח ע"א) פְּרוֹת עֲלוֹת כַּד הוּוּ נְטָלִי אַרוֹנָא, אַתְעָרוּ בְּהַאי תוֹשְׁבַחְתָּא, כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר (שמואל א
ו) וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת בַּדֶּרֶךְ. וּמַה שִׁירָה הוּוּ אָמַרִי. (תהלים צח) מְזֻמּוֹר שִׁירוֹ לַיְי שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת
עָשָׂה. רְזָא דָא אִיהוּ כְּגוֹנָא דְלַעֲיָלָא. בְּשַׁעְתָּא דְאֵינּוֹן חִיוֹת נְטָלִי (אַרוֹנָא) בְּרַסְיָא, לְאַרְמָא לִיה
לַעֲיָלָא, אֵינּוֹן אָמַרִי תוֹשְׁבַחְתָּא דָא.

וְאִי תִימָא, אָמַאי כְּתִיב הַכָּא חֲדָשׁ, וְהָא תְדִיר קְאָמַרִי תוֹשְׁבַחְתָּא דָא. אֶלָּא וְדַאי חֲדָשׁ אִיהוּ,
וְחֲדָשׁ לֹא אָקַרִי, אֶלָּא בְּאַתְחֲדוּתָא דְסִיחָרָא, כַּד אַתְנַהֲרִית מִן שְׁמַשָּׁא, כְּדִין אִיהוּ חֲדָשׁ, וְדָא
אִיהוּ שִׁיר חֲדָשׁ. הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינּוּ וְזִרְעֵ קֶדְשׁוֹ, הָא אַתְעָרוּתָא דִימִינָא וְשְׁמַאֲלָא לְקַבְלָא לָהּ.

וְתוֹשְׁבַחְתָּא דָא, כַּד נְטָלִי אַרוֹנָא, קָא מְשַׁבְּחָאן לָהּ. כַּד סְלִקִין לְבֵית שְׁמֵשׁ. כְּגוֹנָא דְעַגְלוֹת סְלִקִין
לְבֵית שְׁמֵשׁ. וְכֹלָא בְּרְזָא חַד סְלִקִין, בְּגִין דְבִשְׁבַת אִיהוּ סְלִיקוּ דְכוּרְסִיָא, לְסִלְקָא לַעֲיָלָא. תְּקוּנָא
דְתוֹשְׁבַחְתָּא דָא בְּשַׁבַּת אֵלִין תְּשַׁבְּחוּן כְּלָהּ אַתְקִינוּ בְּשַׁבַּת, לְשַׁבְּחָא לִיה עֲמָא יְחִידָא בְּעַלְמָא.

מְזֻמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, (תהלים צב) תוֹשְׁבַחְתָּא דָא, אָדָם הֲרֵאשׁוֹן קְאָמַר לָהּ, בְּשַׁעְתָּא דְאַתְתְּרַךְ
מִגְּנָתָא דְעֶדֶן, וְאַתָּא שַׁבַּת וְאַגִּין עֲלִיהּ. וְאוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא, תוֹשְׁבַחְתָּא דָא, עֲלִמָא תְּתַאֲהָ קָא
מְשַׁבַּח לְגַבֵּי עֲלִמָא עֲלִיָּהּ, יוֹמָא (דְכֹלָא בֵּיה) דְאִיהוּ כּוֹלּוֹ שַׁבַּת, מְלַכָּא, דְשַׁלְמָא דִילִיהּ. וְדָא אִיהוּ
מְזֻמּוֹר שִׁיר, וְלֹא כְּתִיב מָאן קְאָמַר לִיה, כְּמַה דְאוֹקִימָנָא.

לְיוֹם הַשַּׁבָּת, יוֹמָא עֲלִיָּהּ, שַׁבַּת עֲלִיָּהּ. דָּא שַׁבַּת וְדָא שַׁבַּת, מַה בֵּין הַאי לְהַאי. אֶלָּא, שַׁבַּת סְתָם,
דָּא שַׁבַּת דְמַעֲלִי שַׁבְּתָא. יוֹם הַשַּׁבָּת, דָּא שַׁבַּת דְלַעֲיָלָא. דָּא יוֹם, וְדָא לְלָהּ. (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, הָא לִילְיָא, רְזָא דְנוֹקְבָא. (שמות כ) זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, הָא יוֹם, רְזָא דְדְכוּרָא.
וּבְגִין כַּד מְזֻמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת.

וְאַשְׁבְּחוּן בְּכַמְהָ אַתְר, דְעַלְמָא תְּתַאֲהָ לֹא סְלִיק בְּשַׁמָּא, וְאַתְיָא סְתָם, כְּגוֹן הַאי, וּכְגוֹן וַיִּקְרָא אֶל
מֹשֶׁה, וּכְגוֹן (שמות כד) וְאֶל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵלַי יְיָ. כְּלָהּ סְתִים שְׁמָא, וְלֹא סְלִיק בֵּיה. (אֶלָּא) (ס"א וְכֹלָא)
כְּגִין דְאִית בֵּיה דְרַגְזָא עֲלִיָּהּ, וְלְגַבֵּי דְרַגְזָא עֲלִיָּהּ אִיהוּ לֹא סְלִיק בְּשַׁמָּא. נְהוּרָא דְשַׁרְגָּא, לֹא סְלִיק
בִּמְמָא, בְּנְהוּרָא דְשַׁמְשָׁא, וְעַל דָּא לֹא סְלִיק בְּשַׁמָּא. וְכֹל אֵלִין תְּשַׁבְּחוּן, דְשַׁבַּת, דְאִיהוּ כְבוֹד (ג"א)
יוֹם הַשַּׁבָּת דְאִיהוּ תוֹשְׁבַחְתָּא) יוֹם, אִיהוּ תוֹשְׁבַחְתָּא עֲלִיָּהּ, עַל כָּל שְׁאָר יוֹמִין. (ס"א וְכֹל אֵלִין תְּשַׁבְּחוּן אַתְקִינוּ
כְּתִיקוּנָא דְשַׁבְּתָא דְאִיהוּ סְלִיק לְאַתְעָטֵר בְּעַטְרִין עֲלִיָּין אַתְרִין קְדִישִׁין עַל כָּל שְׁאָר יוֹמִין).

נְשַׁמַּת כָּל חַי, הָא חֲבַרְיָא אַתְעָרוּ בֵּיה מְלִין דְקָשׁוּט. אֲבָל אִית לָן לְאַדְפְּרָא, הַאי נְשַׁמְתָּא דְפְּרָחָא
מִהֵוּא חַי הָעוֹלָמִים. וּבְגִין דְאִיהוּ דִילִיהּ, דְמִנִּיהּ נִפְקֵן כָּל בְּרַפְּאָן, וְשַׁרְיָין בֵּיה, וְהוּא אֲשַׁקִּי
וּמְבַרְךְ לְתַתָּא, הַאי נְשַׁמְתָּא דְנִפְקָא מִנִּיהּ, אִית לָהּ רִשׁוֹ לְבָרְכָא לְהַאי אַתְר.

וְעַל דָּא פְּרַחִין נְשַׁמְתִין מִהֵוּא חַי, בְּמַעֲלִי שַׁבְּתָא. אֵינּוֹן נְשַׁמְתִין דְאֵינּוֹן פְּרַחִין, מִמֵּשׁ מְבַרְכִין
לְהַאי אַתְר דְאִקְרִי שֵׁם מִתְתָּא. וְהוּא אַתְר דְנִפְקִי מִנִּיהּ מְבַרְךְ לִיה לַעֲיָלָא, וְהַאי שֵׁם מְקַבְּלָא
בְּרַפְּאָן, מִתְתָּא וּמַעֲלִיָּא, וְאַתְפְּלִילת מִכָּל סְטְרִין.

בְּיוֹמֵי דְחֹל, אִיְהִי מְקַבְּלָא בְּרַבָּאן, מְשַׁאֵר נְשָׁמְתִין, דְקָא מְבָרְכִין לָהּ מִתְפָּא. בְּיוֹמָא דְשַׁבָּת, אִיְהִי מְקַבְּלָא בְּרַבָּאן מְאִינֹן נְשָׁמְתִין עֲלָיוֹן, דְקָא מְבָרְכָאן לָהּ בְּאַרְבָּעִין וְחֲמִשׁ תִּיבִין, כְּחוּשְׁבָן מ"ה. (מְנַשְׁמֵת כָּל חַי עַד וְהֶאֱחָרוּנִים) (ס"א וּבְרָזָא דְחֲמִשִּׁין תִּיבִין, כְּחוּשְׁבָן מ"י) כְּמָה דְאוּקְיָמְנָא, בְּרָזָא מ"ה, וּבְרָזָא מ"י. דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה, וְדָא עֲלָמָא תַתְּאָה. נְשָׁמֵת כָּל חַי (ס"א עַד וְהֶאֱחָרוּנִים) מ"ה. וּמִן וְאִילוֹן פִּינּוּ מְלָא שְׂרָה עַד וּמְלָפְנִים, סְלָקָא תּוֹשְׁבַחְתָּא אַחְרָא חֲמִשִּׁין תִּיבִין. וְאִף עַל גַּב דְּלָא קִיַּמָּא תַמְן מְלָא כְּחוּשְׁבָנָא, סְלָקָא חֲשַׁבְנָא רְזָא מ"י. וּמִתַּמְן וְלִהְלָאָה סְלָקָא תּוֹשְׁבַחְתָּא אַחְרָא לְחֻשְׁבוֹן (מ"ה) מָאָה תִּיבִין, תַּשְׁלוּמִין דְּכֻלָּא, וְחַד רְתִיבָא עַל מַה דְּשְׂרִיא דְאִיְהוּ (דף קל"ח ע"ב) תַּשְׁלוּמָא (ס"א חֲהוּא שְׁלִימָא עֲלָאָה).

וְכָל שְׁבַחָא דָּא, וְכָל מְלִין אֲלִין, בְּלָהוּ שְׁיִפִּין יְדִיעֹן, כְּחוּשְׁבָנָא לְתַשְׁלוּמָא דְשַׁבָּת, וְלֹא שְׁתַּלְמָא מִנְיָהוּ, כְּדָקָא חֲזִי זַפְאָה עֲמָא, יְדִיעֵי לְסִדְרָא שְׁבַחָא דְמַרְיָהוֹן, כְּדָקָא יָאוּת. מִכָּאן וְלִהְלָאָה סְדִירָא דְעֻלּוֹתָא כְּמָה דְאִתְתַּקְנַת.

כְּתִיב (תהלים כב) וְאַתָּה יי' אֵל תִּרְחַק אֵילוֹתַי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה. הוּד מְלָפָא אָמַר דָּא, בְּשַׁעְתָּא דְהִתְהַוּ מִתְקַן וּמְסִדֵּר תּוֹשְׁבַחְתָּא דְמְלָפָא, בְּגִין לְחַבְרָא שְׁמִשָּׂא בְּסִיחָרָא. כִּיּוֹן דְהִתְהַוּ מִתְקַן וּמְסִדֵּר שְׁבַחִין דִּילִיָּה לְאַתְחַבְרָא, אָמַר וְאַתָּה יי' אֵל תִּרְחַק.

וְאַתָּה יי' רְזָא דְחַבְרוּתָא חֲדָא בְּלָא פְּרוּדָא. אֵל תִּרְחַק, כִּיּוֹן דְאִיְהִי סְלָקָא לְאַתְעַטְרָא כְּבַעֲלָהּ, וְכֻלָּא בְּעֲלָמָא עֲלָאָה, וּמִתַּמְן פְּעִי לְסְלָקָא לְאִין סוּף, לְאַתְקַשְׁרָא כְּלָא לְעִילָא לְעִילָא, וּבְגִין כְּדָּ אֵל תִּרְחַק, לְאַסְתַּלְקָא מִיָּנֹן, לְשַׁבְּקָא לָן.

וּבְגִין כְּדָּ, בְּגוּ סְדִירָא דְתּוֹשְׁבַחְתָּא, בְּעָאן יִשְׂרָאֵל לְאַתְכַּלְלָא תַמְן, וְלֹא תִדְבַקָּא בְּחַדִּיָּהוּ מִתְפָּא, דְאֵלְמָלָא יְבַעֲי לְאַסְתַּלְקָא הָאֵי כְבוֹד, הָא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אַחֲדָן בֵּיהּ וְתַקְפִּין בֵּיהּ, דְלָא שְׁבַקִּי לִיָּה לְאַתְרַחְקָא מִנְיָהוּ. וְעַל דָּא עֻלּוֹתָא בְּלַחֲשׁ, כְּמָאן דְמְלִיל בְּרָזָא עִם מְלָפָא, וּבְעוּד דְאִיְהוּ בְּרָזָא עֲמִיָּה, לָא אִתְרַחְקָא מִנְיָה פְּלָל.

אֵילוֹתַי, מַה אֵיל וְצִבִי, בְּשַׁעְתָּא דְאֲזִילִי וּמְרַחֲקִי, מִיַּד אַחֲדָן לְהַהוּא אַתְר דְשְׁבַקִּי, אוּף קַדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, אִף עַל גַּב דְאַסְתַּלְקָא לְעִילָא לְעִילָא בְּאִין סוּף, מִיַּד אַחֲדָן לְאַתְרֵיהּ. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא אַתְאֲחַדָן בֵּיהּ, וְלָא שְׁבַקִּין לִיָּה לְאַתְנַשְׁיָא, (מְנִיָּה) וְלֹא תִרְחַקָּא מִנְיָהוּ. וְעַל דָּא, אֵילוֹתַי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה.

וּבְגִין כְּדָּ בְּעִינֵן לְאַתְאֲחַדָּא בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, וְלֹא אַחֲדָא בֵּיהּ, כְּמָאן דְאַמְשִׁיף מְעִילָא לְתַתָּא, דְלָא יִשְׁתַּבַּח בְּר נָשׁ מִנְיָה, אֲפִילוּ שַׁעְתָּא חֲדָא. וְעַל דָּא כְּדָּ סְמִיךְ גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, בְּעִי לְאַחֲדָא בֵּיהּ, וְלֹא שְׁתַּעֲי בְּחַדִּיָּה בְּלַחֲשׁוֹ, בְּרָזָא, דְלָא יִתְרַחַק מִיָּנֹן, וְלָא יִשְׁתַּבַּח מִיָּנֹן, וְעַל דָּא כְּתִיב (דברים ד) וְאַתֶּם תִּדְבַקִּים בְּיִי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁכַבְּחָ לֹא אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁיִי אֱלֹהִיו.

בְּהִיָּא שְׁעָתָא, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחִבְרִיא אוֹף הָכִי קָמוּ וְאָזְלוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן
אָבוּי, אָפֵא, עַד הָכָא הוּינָא יְתָבִי בְּצִלָּא דְאִילָנָא דְחַיִּי בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן. מִפָּאן וּלְהִלָּאָה דְאֵנָן אֶזְלוּ,
אֶצְטְרִידָן לָן לְמִיתָדָּ בְּאֶרְחוּי דְנִטְרָן אִילָנָא דָּא. אָמַר לֵיהּ, אֲנִתְ תִּשְׂרִי בְּשִׁירוּתָא לְמִפְתַּח בְּאֶרְחָא.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות כה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, כְּמָה דְאֶתְמַר. בְּמַאי אִיהִי תְרוּמָה. בְּרִזָּא דְזָהָב, דְּהָא מִתְמָן
אֲתִזְנִת בְּקִדְמִיתָא, בְּגִין דְּאִיהִי גְבוּרָה תְּתָאָה, דְּאֲתִיָּא מִסְטָרָא דְזָהָב. וְאִף עַל גַּב דְּאֲתִיָּא מִסְטָרָא
דְזָהָב, כֹּל עֵקֶר לָא אֲשַׁתְּאָרְת, אֶלָּא בְּסִטְרָא דְכֶסֶף, דְּאִיהוּ יְמִינָא.

וְרִזָּא דָּא כּוּס שֶׁל בְּרַכָּה, דְּאֶצְטְרִידָן לְקַבְּלָא לֵיהּ בִּימִינָא וּבְשִׁמְאַלָּא, וְכֹל עֵקֶר לָא אֲשַׁתְּאָר אֶלָּא
בִּימִינָא. (ס"א וּשְׁמַאֲלָא אֲתַעְדִּי מִינָה וְלֹא וְכו') וּשְׁמַאֲלָא אֲתַעֵר יְמִינָא, וְלֹא אֲתַדְבֵּק בִּיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ
אֲתִיָּהִיב בֵּין יְמִינָא וּשְׁמַאֲלָא, וּשְׁמַאֲלָא אֲתַאֲחִיד תְּחוּמִּיהּ, וְיְמִינָא אֲתַאֲחִיד בִּיהּ לְעִילָא, כְּמָה
דְּאֵתְ אָמַר (שיר השירים ב) שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרַאשֵׁי וְיְמִינוֹ תַּחֲבַקְנִי. זָהָב וְכֶסֶף, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר (חגי ב)
לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, וְהָא אֲתַמַּר.

וּנְחֻשֶׁת, דָּא אִיהוּ גָוֹן כְּגִוּוֹנָא דְזָהָב, בְּגִין דְּאֶצְטְבַּע מְגִוּוֹן זָהָב וּמְגִוּוֹן דְכֶסֶף. וְעַל דָּא מְזַבַּח
הַנְּחֻשֶׁת קָטָן. אָמַאי אִיהוּ קָטָן. כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר (מלכים א ח) כִּי מְזַבַּח הַנְּחֻשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ קָטָן
מִהַכִּיל אֵת הָעוֹלָה וְגו'. כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר (שמואל א יז) וְדוֹד הוּא הַקָּטָן. וְאִף עַל גַּב דְּאִיהוּ קָטָן, כִּלְאָ
אֲתַאֲחִיד בְּגִוּיָהּ. וְאִי תִימָא מְזַבַּח אֲחֵרָא, אֲקָרִי קָטָן. לָאוּ הָכִי. דְּלָאוּ קָטָן בְּרַ הָאִי, דְּכִתִּיב, (בראשית
א) אֵת הַמָּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלֵּת הַיּוֹם וְאֵת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלֵּת הַלַּיְלָה. וְדָא אִיהוּ הַמָּאֹר
הַקָּטָן. הַמָּאֹר הַגָּדוֹל, דָּא מְזַבַּח הַפְּנִימִי דְאִיהוּ מְזַבַּח הַזָּהָב.

וּתְבִלַּת

